

Herodes se'n va... i Jesus torna. Torna immediatament.

L'Angel del Senyor, l'Angel de sempre-explica l'Evangelista S. Mateu s'apareix a Josep en somnis i li diu: "Alça't, pren amb tu l'infant i la seva mare, i ves a terra d'Israel, puix són morts els qui cercaven la vida de l'Infant."

En els seus comunicats el Cel no pot esser mes lacònic. L'estil és el mateix de l'altra vegada: "Alça't, pren amb tu l'infant i la seva mare"...I a Herodes ni l'anomena.

Josep, eel silenciós no ha dialogat mai amb l'Angel del Senyor. Es dir, dormint no pot pas respondre. L'Angel mana en nom de Déu i Josep obeeix en nom de Déu.

Josep i Maria esperaven temps ha aquest avis de l'Angel. Ell mateix havia anunciat que no es moguessin d'Egipte fins que els avisés.

No se sap exactament quant temps es va passar la Sagrada Família a Egipte. Probablement menys d'un any.

Sant Mateu pot ben dir que al donar el Cel a Josep l'ordre de retornar a la ^{patria} ~~païria~~ s'havia complert una profecia d'Oseas: "D'Egipte he cridat el meu fill." (Oseas 11,1)

La casa de Jacob havia crescut en l'exili fins arribar a formar el po-

poble d'Israel.

Anant els fills del patriarca Jacob a Egipte a comprar blat-perque a la terra d'Israel hi havia fam- ringueren la sorpresa de veure que el seu germà Josep, que ells havien venut a uns marcaders, perque no podien sofrir que Jacob llur pare l'estimés tant, havia fet tanta sort que era virrei d'Egipte. Tornant be per mal, i per amor al seu pare, Josep invitá tota la familia a traslladar-se a Egipte. A copia d'anys la familia dels descendts d'Abraham, Isaac i Jacob va prosperrar tant que formava una nació dintre la nació egipcia. Fins que un dia Déu cridá d'Egipte els fills d'aquell Jacob al qual un Angel li havia donat el nom d'Israel. En opinió de l'evangelista S. Mateu, quan Oseas diu: "He cridat d'Egipte el meu fill" comenta un fet i en profetitza un altre. El poble d'Israel era la figura del Messies i Jesús era i és el Crist d'Israel.

Com el poble d'Israel, Jesús havia volgut sofrir les vicissituds de l'expatriació. Però Israel no havia estat exiliat: s'havia expatriat. Aquest ostracisme prengué el caràcter d'exili quan sotmés a l'opressió dels Faraons no podia fugir d'Egipte. Jesús, en canvi, era un exiliat polític. Havia hagut de fugir de la terra d'Israel perque era la flor d'Israel, el Messies promés, el Gran Rei.

Per sort en l'exili de Jesús el poble jueu no hi tenia cap culpa. No era pas Israel qui l'havia obligat a fugir cap a Egipte. Uns israelites de cor, els pastors de Betlem, gent senzilla i pura, l'havien adorat a la Cova i li havien portat presents. I en defensa de la vida de Jesús i en testimoni de la seva reialesa, els nens de betlem havien estat immolats com anyells. Israel doncs no hi tenia cap culpa en l'exili de Jesús. La persecució i l'exili foren obra d'Herodes, el rei usurpador, que no era jueu ni rei. Jesús ha estat perseguit per un home que semblava una encarnació del Diable, una personificació dels set pecats capitals. En aquest exili polític Israel estava net de culpa política. Però la malifeta d'Herodes sembla la prefiguració del gran crim religiós i polític que Israel cometrà un dia envers Jesús. Quan arriba a l'hora del poder de les Tenebres, Israel el renegará, es jugarà l'existència política dient que no reconeix altra rei que el Cesar de Roma i crucificarà el Crist Rei.

Com Israel Jesús ha volgut esser desterrat a Egipte. I com Josep, fill de Jacob, que en l'exili d'Egipte fou la providència d'Israel, i una prefiguració de Sant Josep així aquest, l'espós de Maria i pare virginal de Jesús, ha estat la figura de la Providència divina. A Egipte, Josep fill de Jacob, assegurava el pa del poble d'Israel: A Egipte l'espós de Maria vetllava el viàtic del món.

(4)

l'ordre de partida fou obeïda immediatament, però segurament sense la precipitació de l'altra vegada. En sortit de Betlem les paraules de l'Àngel del Senyor eren com un bitllet d'anada i tornada, un veritable passaport, però tanmateix el retorn a Israel es faria sense angúnia. El desert esclat seria igualment penós. El verger d'Egipte es amurallat de deserts: el país sàdolat pel Nil es defensa voltant-se de terra sedejant.

Segur que la Sagrada Família, en sortir d'Egipte, i en arribar a Israel resaria es famos salm que en la nostra versió llatina comença, " Cum exiret Israel de Aegypto." Es impossible no associar aquest salm emocionant amb el retorn de la Sagrada Família a la terra d'Israel. Aquest salm era popular al Temple de Jerusalem i a les sinagogues, i encara ara es resa entrant a Terra Santa. L'infant Jesús, que tindria llavors uns quinze mesos, deuria saber-se agenollar amb Josep i Maria, plegar les mans i tirar petons al Cel, al seu Pare celestial, mentre Josep i Maria resarien el salm del retorn.

Diu el salm:

En sortir Israel d'Egipte
la casa de Jacob del poble barbar,
Judà es fet santuari seu,
Israel el regne seu.

El mar vegí i fugí,

el Jordá es feu enrera,

les muntanyes saltaven com moltons

els ocells com anyellets.

qué tens, mar, que així fugis?

I tu, Jordá que reculàs ?

Muntanyes ,que salten com moltons

i els ocells, com anyellets ?

Davant la faç de Deu, tremola ,ho terra.

davant del Deu de Jacob,

que converteix el penyal en estany d'aigües

la roca en dolls d'aigües.

El salm es un resum grandios de l'història de l'exode. En sortir la casa de Jacob d'un poble idòlatra, el país de Judá fou tot ell un santuari i la Terra promesa el seu reialme. El salm evoca els prodigis que acompanyaren el viatge del poble jueu en sortir d'Egipte: el mar Roig li obrí pas, el Jordá va recular, les roques del Sinai havien tremolat en promulgar-se la llei.

En la seva 4. estrofa el salm recorda que Deu s'aparegué al Sinai amb la majestat del llamp, el tro i el terratremol. Ben diferent d'ara: el desert d'Egipte veu passar el Verb de Deu, però el desert no s'alça a adorar-lo. El Fill

de Deu s'ha fet obedient fins a la mort. L'antiga llei i el Decalog foren anunciats amb estrèpit i cruiximent de dents: en canvi la Llei de l'Evangeli, es anunciada promentent la pau als homes de bona voluntat. Vol dir que Deu i l'home podran fer la pau, perquè Déu s'ha fet home. Realment, Deu ha canviat de tàctica: El Fill de Déu pagarà per nosaltres. No caldrà immolar anyells com en l'antiga llei. Jesús serà l'anyell que immolant-se per tots esborrarà els pecats del món. Però, espiritualment, també nosaltres ens haurem d'immolar amb Ell. Els dos ultims versos del salm recorden el turment de la sed que endurà el poble d'Israel en un viatge de ~~40~~ 40 anys i el prodigi de fer brollar aigües vives dels penyals ardents.

Aquest salm encara comou els veritables israelites i molt més als que son cristians He vist jueus resar-lo agenollats en un departament del tren que venint d'Egipte entrava a Terra Santa. He vist a la frontera de Transjordania besant la terra i resant el salm al peu del pont Allevby, que passa sobre el Jordà. La policia els concedeix el permis de passar le pont, el temps de besar la Terra Promesa i de resar el salm del retorn desitjat. Si llavors aquest salm era tan popular com ara es segur que la Sca. Família el resaria i podria dir, havent acabat "EE D' Egipte he cridat al meu Fill." I aquest Fill, Sant Josep i la Verge Marial'algarien enlaire i se'l passarien de l'un a l'altre tot jugant en els moments de descans.

durant el llarg viatge. El Fill de Déu, el Déu del Sinai, no es distingia dels fills d'aquest món.

Era un Déu fet un nen petit, un nen de joguina, que s'havia fet home per elevar els homes a la categoria que havien perdut de fills de Déu.

I posar la gent, mirant l'Infant Jesus, deia: "Com s'assembla a la seva mare!" I d'aixo Sant Josep n'estaria justament orgullós. I podia ben pensar: "Si ho sabessiu que aquest fill meu és Fill de Déu!".

Peró aquest Nen petit és el jutge dels vius i els morts. Aquesta idea preocupava a Sant Agustí: " Si un rei el ten a la falda de sa mare" ; " qué serà doncs el tribunal on estarà assegut com a jutge si el bregol on reposa espanta els reis superbs ?" A Sant Fulgenci, pensant en el cas d'Herodes, li ronda pel magí la mateixa idea: " No el temis, Herodes , aquest Infant com a successor del teu regne, però tem-lo com a justíssim condemnador de la teva infidelitat."

Aquesta idea hauria preocupat abans a Josep i Maria. A Rhinocolura i a Gaza la gent els parlaria de la magnificència de l'enterrament d'Herodes el Gran de la seva mort, dels seus crims de darrera hora. I fent camí cercarien en la llunyania, cap a má dreta, la punxa esblaimada de l'Herodíum, la tomba faraónica d'Herodes, presidint la terra d'Israel. I la vista se'si en aniria

de l'Herodiu a la personeta de Jesús infant que aprofitava l'ocasió per jugar amb pilots de sorra.